

spisane_sos112@abv.bg

БРОЙ
11 / 2015

SOS 112

специализирано издание за пожарна безопасност и защита на населението

КОНКУРС ЗА ДЕТСКА РИСУНКА „С ОЧИТЕ СИ ВИДЯХ БЕДАТА“

Дарение от Канада

Оборудване за пловдивските
огнеборци ▼

Горски пожари

В ДГС-Габрово горяха 1300 декара ▼

Огънят застраши град Смолян ▼

Конкурс за детска рисунка

„С очите си видях бедата“ ▼

Европейско сътрудничество

Посещение на делегация от Борда за
спасяване на Естония ▼

Защита от пожари

Рисковете на есенно-зимния сезон

Превенция

Масови проверки в дискотеки,
барове и клубове

SOS 112 Специализирано издание
за пожарна безопасност
и защита на населението

Основано през декември 1894;
Бр. 11/2015 г. (874)
Година двадесет и втора
ISSN 1314-8044

Банкова сметка:

IBAN: BG50BNBG9661 3100 1561 01

БНБ - Централно управление

ГДПБЗН - МВР

BIC: BNBG BGSD

Редакционна колегия

Ръкописи не се връщат

Графика:

Рей Дизайн

Броят е приключен на:

30.11.2015 г.

АДРЕС: 1309 - СОФИЯ, УЛ. "ПИРОТСКА" 171 А, ГДПБЗН -1 ЕТАЖ, ТЕЛЕФОН: 9821132, E-MAIL: spisanie_sos112@abv.bg

Оборудване за пловдивските огнеборци

На 6 ноември 2015 г. министър-председателят Бойко Борисов гостува на пловдивските огнеборци. В централата на пожарната в града той беше посрещнат от кмета Иван Тотев и областният управител Здравко Димитров. Тук беше и пловдивският митрополит Николай.

зопасност и защита на населението“ главен комисар Николай Николов благодари за жеста на канадските колеги и допълни, че новите униформи са добре дошли.

На събитието присъства директорът на полицията в Пловдив Христо Разсолков и дългогодишният директор на МВР-Пловдив старши комисар Тодор Чонов.

След посещението си в пожарната министър-председателят участва и в откриването на новата спортна зала „Колодрума“.

Повод за посещението и срещата с пловдивските пожарникари бе направено дарение за тях от колегите им от Торонто, Канада. Благотворителният жест е по линия на сътрудничеството между общините Пловдив и Торонто. Пловдивските пожарникари получават по хиляда чифта защитни облекла и предпазни каски, както и 100 чифта ботуши.

Митрополит Николай освети дарението и направи подарък на пожарникарите – икона на Св. Илия, който е техен закрилник.

Директорът на ГД „Пожарна бе-

Посещение на делегация от Борда за спасяване на Естония

От 11 до 13 ноември 2015 г. в ГДПБЗН бе на посещение делегация от Борда за спасяване на Естония, ръководена от г-н Куно Тамеару, главен директор на Борда за спасяване. В състава на делегацията бяха: г-н Ало Тамсалу, заместник-главен директор и г-н Евгени Юткевич, съветник по международните отношения.

Целта на посещението бе подготовката за предстоящото ни общо Председателство на Съвета на ЕС през 2018 г. Основната идея е за размяна на визити между двете структури, с цел взаимно опознаване, по-добра информираност за задачите и функциите на двете служби и обсъждане на въпроси свързани с Председателството за набелязване на общи приоритети и теми от взаимен интерес.

Програмата включваше:

- Подписване на споразу-

мение за съвместна дейност по проект по Програмата Еразъм +;

- Среща с директора на ГДПБЗН-МВР и представители на дирекция „Оперативни дейности“ и представяне на структурата и отговорностите на главната дирекция.

- Посещение в Националния оперативен център и запознаване с дейността му;

- Среща с ръководството на СДПБЗН и кратко представяне на дирекцията;

- Представяне на Стратегията за развитие на доброволните формирания за защита при пожари, бедствия и други извънредни ситуации в Република България и дискусия и обмен на опит по темата;

- Споделяне на информация и опит от двете страни относно стартиралата подготовка за Председателство на Съвета на ЕС през 2018 г.

По време на проведените разговори бе изразено задоволство от възможността за обмен на опит и информация между двете структури. Подчертано бе доброто сътрудничество на експертно ниво при участието в съвместни проекти и в международни учения по линия на Механизма за гражданска защита на ЕС. Бяха споделени добри практики от дейността на двете организации, както и разгледани някои общи за двете страни проблемни въпроси и начините за справянето с тях. Представена бе информация за извършените до момента дей-

ности в България и Естония във връзка с подготовката Председателството на Съвета на ЕС. В края на своята визита делегацията от Естония изрази своята благодарност от открития диалог и от обема полезна информация, която са получили по време на своя престой, подчертаха важността от развитието и задълбочаването на двустранното ни сътрудничество и отправиха покана до ръководството на ГДПБЗН за посещение в Борда за спасяване на Естония през 2016 г.

Конкурс за детска рисунка

„С очите си видях бедата“

На тържествена церемония в Националния дворец на децата в столицата бяха връчени наградите на победителите в Националния конкурс за детска рисунка

Церемонията по награждаването на победителите бе посветена на Деня на добротата – 13 ноември. Организаторите на проявата избраха рисунката на 10-годишния Георги Ризов, ученик от СОУ „Г. Бенковски“ – Пазарджик, с която да подкрепят Световния ден за възпоменание на жертвите от пътно-транспортни произшествия. Отличията бяха присъдени в три възрастови групи, категоризирани в рамките на конкурса за детска рисунка, в който съорганизатори бяха ГДПБЗН-

Конкурс за детска рисунка

МВР, Министерството на образованието и науката и Националният дворец на децата. До заключителния национален етап достигнаха творбите на 432 деца. Предметни награди и грамоти получиха 27 млади творци от цялата страна. Победителите в тазгодишното издание бяха излъчени от жури под председателството на главен асистент Валери Василев от На-

ционалната художествена академия.

Гости на тържеството бяха ст. комисар Ал. Джартов, директор на Дирекция „Критична инфраструктура, превенция и контрол“ при ГДПБЗН, комисар Васил Василев – началник на РДПБЗН-Бургас, комисар Красимир Кръстев – директор на РДПБЗН-В. Търново, Таня Досева – директор на националния

дворец на децата, Невена Илиева от Държавна агенция за закрила на детето, служители на ГДПБЗН, педагози, директори на училища, участници и родители.

Тържествената церемония бе придружена от празничен концерт, изнесен от възпитаници на художествените групи от Националния дворец на децата.

Историята на конкурса започва с името „Здравей земя!“ през 1994 г. като регионална инициатива на Областна дирекция „Гражданска защита“ – Монтана, както и в рамките на изпълнението на Външния аварийен план на АЕЦ „Козлодуй“.

Конкурс за детска рисунка

През 1999 г. проектът получава високата оценка на експертите от мисия OSART „добра практика“. Програмата OSART, е създадена от Международната агенция по атомна енергия. (Operational Safety Review Team – Екип за преглед на експлоатационната безопасност) В рамките на тази програма на държавите членки се предоставят консултации и помощ с цел повишаване безопасността на атомните централи.

Международното признание на конкурса довежда до разработването на националния регламент на конкурса в партньорство с Министерството на образованието и науката. През 2002 г. за първи път конкурсът се провежда в национален мащаб на три етапа – общински, областен и републикански.

От следващата 2003 г. конкурсът прераства в международен, като се провежда под егидата Секретариата на откритото частично споразумение за големите бедствия (EUR-OPA) към Съвета на Европа.

Според регламента на конкурса участниците се състезават в четири категории, като във всяка от категориите отличията се присъждат в три възрастови групи: първа – от 6 до 9 години, втора – от 10 до 14 години и трета – от 15 до 18 години, както следва:

- Първа категория – ученици от общообразователни училища и обслужващи звена в системата на МОН;
- Втора категория – ученици от специални паралелки, училища и школи по изобразително изкуство;
- Трета категория – ученици от специални училища и домове за деца в неравностойно положение.

Конкурс за детска рисунка

ПЪРВА КАТЕГОРИЯ

Ученици от всички общообразователни училища и обслужващи звена в системата на МОН

ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

от 6 до 9 години

ПЪРВО МЯСТО
Яна Евлогиева – 6 г.,
ЦДГ „1 юни“,
гр. Велико Търново

ВТОРО МЯСТО
Самуел Велчев – 6 г.,
ОДЗ 52 „Илинденче“,
гр. София

ТРЕТО МЯСТО
Елеонора Кирева – 6 г.,
ОДЗ №15 „Слънце“,
гр. Хасково

ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

от 10 до 14 години

ПЪРВО МЯСТО
Якоб Янчев – 14 г.,
СОУ „Бачо Киро“,
гр. Летница

ВТОРО МЯСТО
Йоан Дисански – 11 г.,
ОУ „Иван Хаджийски“,
гр. Троян

ТРЕТО МЯСТО
Ния Фенг – 14 г.,
ОУ „В. Левски“,
гр. Кнежа

ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

от 15 до 18 години

ПЪРВО МЯСТО
Петя Димова – 17 г.,
ОМГ „Акад. К. Попов“,
гр. Пловдив

ВТОРО МЯСТО
Павел Стефанов – 17 г.,
СОУ „П.Р.Славейков“,
гр. Трявна

ТРЕТО МЯСТО
Григор Григоров – 17 г.,
СОУ „П. Р. Славейков“,
гр. Добрич

Конкурс за детска рисунка

ВТОРА КАТЕГОРИЯ

Ученици от специализирани паралелки, училища и школи по изобразително изкуство

ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

от 6 до 9 години

ПЪРВО МЯСТО
Стефан Стоянов – 9 г.,
ОДК – Школа по графика,
гр. Перник

ВТОРО МЯСТО
Вероника
Костадинова – 7 г.
Детски
АРТ клуб
Гея – ДК
гр. Ловеч

ТРЕТО МЯСТО
Константин
Петров – 8 г.
ШИИ НЧ
„Развитие“
гр. Севлиево

ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

от 10 до 14 години

ПЪРВО МЯСТО
Елван Неджати – 10 г.,
ШИПИ ОДК „Малкия принц“
гр. Тервел

ВТОРО МЯСТО
Франческа Максимова – 12 г.,
СОУ „Св. св. Кирил и Методий“,
гр. Видин

ТРЕТО МЯСТО
Стелиана Стефанова – 13 г.,
ШИПИ ОДК „Малкия принц“,
гр. Тервел

ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

от 15 до 18 години

ПЪРВО МЯСТО
Божидар Колев – 16 г.,
01 СОУ „П. Р. Славейков“,
гр. София

ВТОРО МЯСТО
Нина
Ачилова – 15 г.,
ШИИ Живопис
ОДК „Св. Иван
Рилски“
гр. Казанлък

ТРЕТО МЯСТО
Теодор Петров – 18 г.,
01 СОУ „П.Р.Славейков“,
гр. София

Конкурс за детска рисунка

ТРЕТА КАТЕГОРИЯ

Ученици от специални училища и домове за деца в неравностойно положение

ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

от 6 до 9 години

ПЪРВО МЯСТО

Радослава Борисова – 6 г.,
Дом за деца лишени от родителски грижи „Детелина“, гр. Плевен

ВТОРО МЯСТО

Кристиян Светлозаров – 9 г.,
Детско арт студио „Дъга“,
гр. Разград

ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

от 10 до 14 години

ПЪРВО МЯСТО

Мартин Боянов – 11 г.,
РЦПНОВДУСОП,
гр. Кюстендил

ВТОРО МЯСТО

Георги Милков –
10 г.
ПУ – интернат
„Д-р Петър Берон“
гр. Търговище

ТРЕТО МЯСТО

Владислав Даков – 12 г.,
ЦСРИД,
гр. Кюстендил

ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

от 15 до 18 години

ПЪРВО МЯСТО

Силвестър Радоев – 16 г.,
01 Помощно училище
„Проф. д-н Г. Ангушев“, гр. София

ВТОРО МЯСТО

Елка Василева – 15 г.,
01 Помощно училище
„Проф. д-н Г. Ангушев“, гр. София

ТРЕТО МЯСТО

Димитър Легонов – 16 г.,
ЦНСТ „Сияние“,
гр. Кюстендил

Рисковете на есенно-зимния сезон

Зачестяват пожарите в бита – само за първата половина на месец ноември при подобни инциденти са загинали 11 души, а други 15 са пострадали сериозно

Тревожна статистика, според която зачестяват пожарните инциденти в бита, отчитат от ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“. Според специалистите, основните причини за повишения брой битови

пожари, както и на пострадали и загинали хора са резките климатични промени, характерни за този период от годината, неправилното използване на

електрически и нагревателни уреди, небрежното боравене с открит огън и пренебрегване на основните правила за пожарна безопасност.

Отопление с електрически уреди

1. Не ползвайте самоделни, много евтини и други отоплителни уреди с неясен произход и качество.
2. Ползвайте само стандартни – технически изправни отоплителни уреди, поставени на безопасно разстояние от горими и леснозапалими вещества и материали и върху трудногорими подложки.
3. Монтажът на електрически отоплителни уреди оставете на технически грамотно лице.
4. Следвайте стриктно инструкцията на производителя относно начините на монтаж, експлоатация, поддръжка.
5. Изключвайте уредите, когато:
 - няма наблюдение от възрастен човек;
 - преди лягане за сън;
 - спре тока;
 - преди да излезете навън.
6. Преди да експлоатирате електрически отоплителни уреди, потърсете услугите на квалифициран електротехник за проверка на възможността вашата ел. инсталация да „издържи“ на допълнителните електрически товари през отоплителния сезон.
7. Не забравяйте, че само автоматичните или стандартните, а не подсилени, предпазители (бушони) са в състояние да предотвратят трагедия. ... а те струват стотинки!
8. Бушонът е предпазно устройство, което трябва да изключи, т.е първо то да „изгори“, ако претоварим електрическата верига или някой уред се повреди. Щом бушонът „изгори“, протичането на ток през веригата спира и по този начин се предотвратява прегряване на изолацията и възникването на пожар.

Отопление с уреди, работещи на твърдо гориво

1. Не ползвайте самоделни, много евтини и други отоплителни уреди с неясен произход и качество.
2. Ползвайте само стандартни – технически изправни отоплителни уреди, монтирани на безопасно разстояние от горими и леснозапалими вещества и материали и върху негорими подложки.
3. Следвайте инструкцията на производителя за монтаж, експлоатация и поддръжка на уреда.
4. Създайте подходящи условия, при които няма възможност въглини и искри да попаднат върху намиращи се в близост горими и леснозапалими вещества и материали, както и взривоопасни газове. Не съхранявайте горивото (дърва и въглища) в непосредствена близост до отоплителния уред.
5. Не разпалвайте отоплителните уреди със запалителни течности, които не са предназначени за такъв вид дейност.
6. Когато почиствате уреда от пепел и въглини, използвайте метален съд с капак.
7. Проветрявайте редовно отопляваните помещения.
8. Не забравяйте комините! Те трябва:
 - да са добре измазани, без пукнатини;
 - периодично да се почистват от натрупани сажди;
 - да обслужват само димоотводите (кюнците) на отоплителните тела и да не се допуска заустване в тях на въздуховоди от вентилационни съоръжения;
 - димоотводите (кюнците) до достигането им до комина, трябва да са стабилно укрепени и монтирани на безопасно разстояние от горими конструкции.

Отопление с уреди, работещи на течно гориво

1. Не ползвайте самоделни, много евтини и други отоплителни уреди с неясен произход и качество.
2. Ползвайте само стандартни – технически изправни отоплителни уреди, монтирани на безопасно разстояние от горими и леснозапалими вещества и материали и върху негорими подложки.
3. Следвайте инструкцията на производителя за монтаж, експлоатация и поддръжка на уреда.
4. Създайте подходящи условия, при които няма възможност огъня да обхване намиращи се в близост горими и леснозапалими вещества и материали/взривоопасни газове. Имайте предвид, че високата температура излъчена от уреда също е в състояние да възпламени/взриви намиращите се в близост вещества и материали.
5. Съхранявайте горивото на предварително определени за тази цел обезопасени места извън жилищните помещения.
6. Проветрявайте редовно отопляваните помещения.
7. Не забравяйте комините! Те трябва:
 - да са добре измазани, без пукнатини;

- периодично да се почистват от натрупани сажди;
- да обслужват само дымоотводите (кюнците) на отоплителните тела и да не се допуска заустване в тях на въздуховоди от вентилационни съоръжения;
- дымоотводите (кюнците) до достигането им до комина, трябва да са стабилно укрепени и монтирани на безопасно разстояние от горими конструкции.

Отопление с газ пропан-бутан, или още наричания LPG

Съгласно Наредба №8121з-647/01.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите, в сградите и помещенията не се разрешава използване и съхраняване на пропан-бутан в помещения, чийто под е разположен по-ниско от нивото на околния терен, с изключение на случаите по чл. 97, ал. 2 от Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечнени въглеводородни газове, приета с Постановление № 243 на Министерския съвет от 2004 г. (ДВ, бр. 82 от 2004 г.), както и не се разрешава използване и съхраняване на горими газове в количества, по-големи от допустимите, съгласно Наредба № Из-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар.

Контролът по изпълнението на Наредба №8121з-647/01.10.2014 г. се извършва от органите за пожарна безопасност и защита на населението, осъществяващи държавен противопожарен контрол.

За устройство и безопасна експлоатация на уреди, работещи с газ пропан-бутан се прилага Наредбата за устройство, безопасна експлоатация и технически надзор на газови съоръжения и инсталации за втечнени въглеводородни газове (приета с постановление на Министерски съвет №243/2004г.). Компетентността по прилагането и контрола на тази наредба са органите за технически надзор.

Въглеводородната смес, наричана пропан-бутан, представлява горим и взривоопасен газ, който е по-тежък от въздуха и при изтичане се наслява в долните части на помещенията. По тази причина той никога не бива да се съхранява и употребява в подземни помещения, както и в такива, пода на които е по-ниско от кота нула, ако не са изпълнени конкретни изисквания от горепосочената наредба.

ЗА БЕЗОПАСЯВАНЕ НА ПОМЕЩЕНИЯ, КОИТО НЕ СА ПОДЗЕМНИ И ПОДА, НА КОИТО НЕ Е ПО-НИСЪК ОТ НИВОТО НА ОКОЛНИЯ ТЕРЕН, ОТ ИЗКЛЮЧИТЕЛНА ВАЖНОСТ Е РЕДОВНОТО ПРОВЕТРЯВАНЕ НА ПОМЕЩЕНИЯТА, КАКТО И СЪОБРАЗЯВАНЕТО СЪС СЛЕДНИТЕ МЕРКИ И ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ:

1. Пълненето на битови бутилки от АВТОГАЗ станции е ОПАСНО за живота на тези, които ги ползват. Това е така, защото често в практиката поради липса на съоръжения следящи правилно и достатъчно напълване на битовите бутилки, те се препълват с повече газ, отколкото позволяват възможностите им.

Стандартите за безопасно напълнени бутилки изискват количеството газ да бъде максимум до 80% от капацитета на бутилката при нормални условия 20°C.

Препълването на бутилка над 80% от капацитета ѝ в комбинация с повишаване на околната температура над нормалните условия или с удар върху бутилката, води до повишаване на налягането вътре в бутилката и до непосредствена опасност от взрив. Последствията от силата на взрива могат да бъдат фатални за хората и разрушителни за строителните конструкции.

В корпуса на стари бутилки, които не са преминали периодичен технически преглед може да се получи пробив, който да доведе до изтичане на газ, загазоване на помещението и взрив при наличие на източник на запалване (високата температура на искра, пламък и т.н). Тази опасност може да бъде предварително отстранена, ако бутилката е преминала периодичен технически преглед и заредена от оторизиран доставчик.

Теч на газ може да възникне и при неизправност на вентила, на резбата му и т.н., които неизправности могат навременно да се отстранят при бутилки, които редовно преминават периодичен технически преглед и които се зареждат от оторизиран доставчик.

ЗАМЕНЯЙТЕ празна за пълна бутилка САМО ОРГАНИЗАЦИИ – ОТОРИЗИРАНИ И ЛИЦЕНЗИРАНИ ОТ ДЪРЖАВНИТЕ ОРГАНИ ЗА ТЕХНИЧЕСКИ НАДЗОР.

2. Никога не се използват редуцир-вентили, които не са предназначени за битови бутилки за газ пропан-бутан, както и такива които са с напукани или разкъсани уплътнения. Редуцир-вентил със счупена или повредена игла не трябва да се експлоатира.

3. Не се използват стари, напукани и повредени маркучи, такива с дължина над 1,5 м, както и прегънати или с липсващи притягащи скоби. Опасни за експлоатация са и маркучи, които не са предназначени за газ пропан-бутан.

4. Никога бутилките напълнени с пропан-бутан не се съхраняват и експлоатират в близост до източници на топлина – печки, комини, котлони и т.н.

5. Никога не бива уредите, работещи с газ пропан-бутан да се използват без наблюдение от възрастен човек. Имайте предвид, че при загасване по някаква причина на пламъка, газът продължава да изтича от бутилката и загазова обема на помещението. Тогава има опасност от взрив и трябва незабавно да се спре изтичането на газ от крана и да се осигури проветряване на помещението.

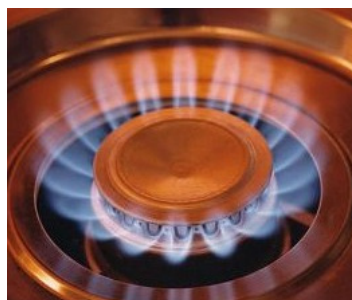
6. Всички, които имат контакт с бутилки трябва да спазват изискванията за транспортиране и съхранение. Не бива да се използва честата практика на търкаляне на бутилки, превозването им без укрепване, складиране в подземни помещения и по пътища за евакуация.

АКО УСЕТИТЕ МИРИС НА ГАЗ!!!

1. Проверете дали сте затворили добре вентила и ако е отворен опитайте да го затворите.
2. Незабавно проветрете помещението.

АКО ИМА МИРИС И ТЕЧ НА ГАЗ, КОЙТО НЕ МОЖЕТЕ БЪРЗО ДА ПРЕУСТАНОВИТЕ САМИ!!!

1. Отворете прозорец, за да осигурите свеж въздух и да намалите концентрацията на газ във въздуха.
2. По възможност изнесете изпускащата бутилка на открито.
3. Постарайте се незабавно да не създадете източник на запалване посредством електрическа искра получена при включване/изключване на електроуреди или осветление, посредством искра от статично електричество от триене на дрехи от изкуствена материя, тютюнопушене и т.н.
4. Излезте навън.
5. Незабавно съобщете на **ЕДИННИЯ ЕВРОПЕЙСКИ НОМЕР ЗА СПЕШНИ ПОВИКВАНИЯ 112** за теч на газ от газова бутилка и следвайте инструкциите на дежурния оператор.

Ако живеете в газифициран район и се отоплявате с уреди, работещи с централно доставен природен газ (метан)

Стриктно спазвайте инструкциите за безопасна експлоатация, предоставени Ви от газоразпределителното дружество, което Ви обслужва!

АКО УСЕТИТЕ МИРИС НА ГАЗ!

1. Веднага се обадете на АВАРИЙНИТЕ ЕКИПИ НА ВАШЕТО ГАЗОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО и на ЕДИННИЯ ЕВРОПЕЙСКИ НОМЕР ЗА СПЕШНИ ПОВИКВАНИЯ 112.

2. СЛЕДВАЙТЕ СЛЕДНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ:

- Прекратете експлоатацията на уредите, работещи с метан;
- Затворете крановете към уредите и на самите уреди;
- Отворете прозорците;
- Не палете огън и не пушете;
- Не включвайте и не изключвайте никакво осветление, ел. уреди, звънци и т.н.;
- Вземете мерки по уведомяване и евакуиране на застрашените хора на открито и на безопасно разстояние от мястото на теча на газ.

Обърнете внимание на комините!!!

Комините служат за изхвърляне на дима извън отопляваните помещения.

За да се постигне този ефект е нужно да се образува т. нар. възходяща тяга.

Възходящата тяга или „тегленето“ на комина се получава в резултат на образуване на горещи димни газове с по-малко тегло от това на студения външен въздух, респ. се получава разлика в наляганята в началото на топлия комин и във външното въздушно налягане. Колкото е по-висок и по-топъл комин, тягата е по-добра и рискът от конденз е по-малък.

Ако няма строително-конструктивни пропуски при строежа на комина, най-вероятни причини димът от камината или печката да се връща в стаята могат да са:

1. „НЕДОСТАТЪЧНА ТЯГА ЗА ОТВЕЖДАНЕ НА ДИМА“;
2. „НЯМА ВЪЗХОДЯЩА ТЯГА („КОМИНЪТ НЕ ТЕГЛИ“)“;
3. „КОМИНЪТ ЗАВЪРШВА В ЗОНА С ВИСОКО НАЛЯГАНЕ“;
4. „ОБРАТНА ТЯГА“.

1. „НЕДОСТАТЪЧНА ТЯГА ЗА ОТВЕЖДАНЕ НА ДИМА” – това може да се дължи на:

1.1. НЕДОСТАТЪЧНО ВЪЗДУХ в помещението, което води до:

- протичане на процес на непълно горене, който от своя страна е свързан с образуване на силно отровен газ без цвят и мирис, а именно – въглероден окис;
- невъзможност въздухът от помещението да спомогне за „издигане” на дима в комина, което пък благоприятства разстилане на дим и отровен въглероден окис в стаята.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА ОСИГУРИТЕ НАВЛИЗАНЕ НА ПОВЕЧЕ ВЪЗДУХ В СТАЯТА ЧРЕЗ ОТВАРЯНЕ НА ПРОЗОРЦИ И ПРОВЕТРЯВАНЕ И ОТВАРЯНЕ НА ВРАТИ КЪМ СЪСЕДНИ ПОМЕЩЕНИЯ!

1.2. МНОГО ШИРОКО ОТВОРЕНА КАМИНА – дима се охлажда от въздуха в стаята и се губи тягата.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА ЗАТВОРИТЕ ДО БЛАГОПРИЯТНОТО ПОЛОЖЕНИЕ КАМИНАТА!

1.3. „ЧАСТИЧНО ЗАПУШВАНЕ (БЛОКИРАНЕ) НА КОМИНА” – Това може да се дължи на дефект от строителството, а именно случайно попаднал и непочистен строителен материал. Друг не по-рядко срещан случай е натрупани и непочистени сажди, които стесняват комина.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА СЕ ИЗВЪРШИ ПРЕКАРВАНЕ НА ГЪВКАВА ЧЕТКА ИЛИ СПУСКАНЕ ОТ ГОРНИЯ КРАЙ НА КОМИНА СПЕЦИАЛНА МЕТАЛНА ТОПКА, ВЪРЗАНА С ВЪЖЕ!

ЗА ПО-СИГУРНИ РЕЗУЛТАТИ ПОТЪРСЕТЕ УСЛУГИТЕ НА СПЕЦИАЛИСТ (КОМИНОЧИСТАЧ)!

1.4. „КЪЩА – КОМИН” – въздухът в сградата пречи на работата на комина, както е показано на фигурата. Когато е зле изолиран покрива или има отворен прозорец над етажа с работещ отоплителен уред, поток въздух тръгва отдолу – нагоре и замества излезналия през отворения прозорец въздух. По този начин се понижава налягането на долния етаж и се издърпват газовете от комина.

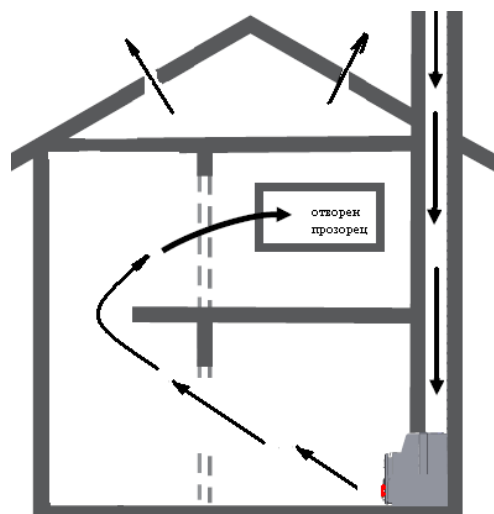
В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА УПЛЪТНИТЕ И ИЗОЛИРАТЕ ПО-ДОБРЕ ГОРНИТЕ ЕТАЖИ И ДА ОСИГУРИТЕ СВЕЖ ВЪЗДУХ ОТ НАЙ-НИСКО ВЪЗМОЖНОТО МЯСТО!

1.5. „ПРОПУСКИ НА ВЪЗДУХ” – най-често местата, в които се получават пропуски на въздух са:

- около розетката, където димоходните тръби влизат в зидан комин;
- в местата на свързване на димоходните тръби;
- около вратичките за почистване на сажди;
- по дължината на комина, когато замазката не е изпълнена добре или е напукана.

В гореописаните случаи димните газове се охлаждат от пропуснатия въздух и се намалява тягата, вследствие на което възниква обратно движение на дима, т. е. навлизане в помещението.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА СЕ УСТАНОВЯТ МЕСТАТА НА ПРОПУСКИТЕ И ДА СЕ ЗАПЪЛНЯТ С НЕГОРИМ МАТЕРИАЛ – ЦИМЕНТ, КАКТО И ОГНЕУПОРНИ УПЛЪТНЕНИЯ!

2. „НЯМА ВЪЗХОДЯЩА ТЯГА („КОМИНЪТ НЕ ТЕГЛИ“)" – това може да се дължи на:

2.1. „ПЪЛНО ЗАПУШВАНЕ НА КОМИНА" – запушване може да се образува от сажди, случайно попаднали строителни материали.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА СЕ ИЗВЪРШИ ПРЕКАРВАНЕ НА ТВЪРДА ПРЪЧКА (ТЕЛ) ИЛИ СПУСКАНЕ ОТ ГОРНИЯ КРАЙ НА КОМИНА СПЕЦИАЛНА МЕТАЛНА ТОПКА, ВЪРЗАНА С ВЪЖЕ!

ЗА ПО-СИГУРНИ РЕЗУЛТАТИ ПОТЪРСЕТЕ УСЛУГИТЕ НА СПЕЦИАЛИСТ (КОМИНОЧИСТАЧ)!

2.2. „СТУДЕН КОМИН" – комин, който не е добре топлоизолиран, способства за бързо охлаждане на димните газове и бързо намаляване на тягата.

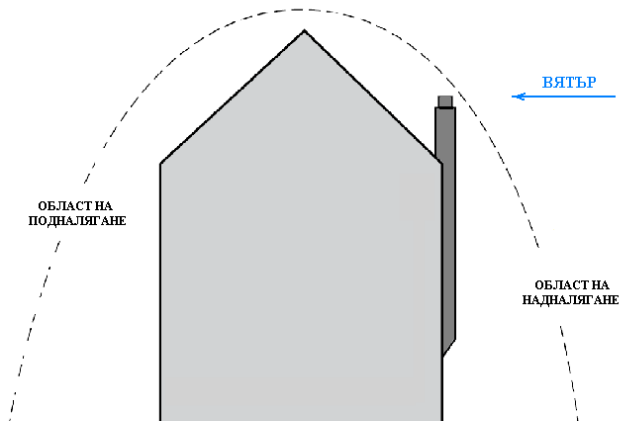
Може да се получи задимяване:

- след като огънят е загаснал или клапата на отоплителния уред е дълго затворена;
- при ползване на неизолирани метални тръби извън сградата. При това е възможно и образуване на кондензация, която също силно възпрепятства тягата.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА СЕ ИЗВЪРШИ ТОПЛОИЗОЛИРАНЕ НА КОМИНА С НЕГОРИМИ МАТЕРИАЛИ!

*ЗАБЕЛЕЖКА: ЗИДАНИТЕ ТУХЛЕНИ КОМИНИ В МНОГО РЕДКИ СЛУЧАИ СЕ НУЖДАЯТ ОТ ТОПЛОИЗОЛАЦИЯ!

3. „КОМИНЪТ ЗАВЪРШВА В ЗОНА С ВИСОКО НАЛЯГАНЕ" – върхът на комин е под въздействие на повишено налягане, което може да се дължи главно на вятър.

На фигурата е показан комин, който е разположен по-ниско от покрива, както и в зона, която е под ветрово въздействие. Т. е. комин е разположен в област на надналягане, което пречи на дима да напусне комин и намалява тягата или създава т. нар. обратна тяга. При това, както и при отворени врати или прозорци откъм подветрената страна (подналягане) се получава връщане на дима в помещението.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА КОМИНЪТ ДА СЕ УДЪЛЖИ ИЗВЪН ОБЛАСТТА С НАДНАЛЯГАНЕ!

ОБИКНОВЕНО ПРИ ИЗВЕЖДАНЕ НА КОМИНА НА ВИСОЧИНА 0,5 – 1 м НАД БИЛОТО НА ПОКРИВА ИЛИ СЪСЕДЕН ПО-ВИСОК ОБЕКТ, НЕ СЕ НАБЛЮ-

ДАВАТ ПРОБЛЕМИ С ВРЪЩАНЕ НА ДИМ!

4. „ОБРАТНА ТЯГА“ – това може да се дължи на:

4.1. „ОБРАТНА ТЯГА ПОРОДЕНА ОТ НАЛИЧИЕ НА ВРАТИ, ПРОЗОРЦИ И ДР. ОТВОРИ В СТЕНИ, КОИТО СЕ НАМИРАТ В ОБЛАСТ С НИСКО НАЛЯГАНЕ“ – този проблем се наблюдава основно при къси комини, както и когато въздушния поток около къщата създава области на повишено и на понижено налягане.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА СЕ ПОТЪРСИ НАМЕСАТА НА СПЕЦИАЛИСТ, КОЙТО ДА УСТАНОВИ И ИЗВЪРШИ НАЙ-ЕФЕКТИВНАТА ОТ ПО-ДОЛУ ОПИСАНИТЕ ДЕЙНОСТИ:

- МОНТИРАНЕ НА СПЕЦИАЛНА КОМИННА НАСТАВКА;
- НАМАЛЯВАНЕ НА ГЪРЛОВИНАТА НАД ОГЪНЯ С ЦЕЛ ПОВИШАВАНЕ НА ТЕМПЕРАТУРАТА В КОМИНА;
- УПЛЪТНЯВАНЕ НА ВРАТИ И ПРОЗОРЦИ ОТКЪМ ОБЛАСТИТЕ С ПОНИЖЕНО НАЛЯГАНЕ.

4.2. „ОБРАТНА ТЯГА ПОРОДЕНА ОТ ВЯТЪР“ – това е случай, при който върха на комина е в област на въздушно завихряне, дължащо се на увеличаване на вятъра нагоре или настрани от някакъв обект – сграда или дърво. Въздухът попада върху комина с посока отгоре – надолу и избутва дима.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА КОМИНЪТ ДА СЕ УДЪЛЖИ ИЗВЪН ОБЛАСТТА НА ЗАВИХРЯНЕ ИЛИ ДА СЕ ПРИБЕГНЕ ДО УСЛУГИТЕ НА СПЕЦИАЛИСТ ЗА МОНТИРАНЕ НА СПЕЦИАЛНА КОМИННА НАСТАВКА!

Горски пожари

В ДГС-Габрово горяха 1300 декара

На 12 ноември 2015 г. в 16 ч. в Териториално предприятие „ДГС-Габрово“ е получено съобщение за пожар в суха листна маса и сухи треве и храсти в гори, собственост на горското стопанство и частни гори в местността Тодорчета, намираща се в землището на община Габрово. Пожарът е локализиран и ликвидиран от екипи на ДГС-Габрово в 20 ч., като сили и средства на РСПБЗН-Габрово не са викани.

На 13 ноември 2015 г. в 8,55 ч. в ОЦ на РДПБЗН-Габрово е получено съобщение за пожар в суха листна маса, сухи треве и храсти в местността Тодорчета, община Габрово. За произшествието заминава екип от трима

служители на РСПБЗН-Габрово с автомобил Лада Нива. При пристигане на местопроизшествието около 9,30 ч. се установява, че пожарът се е разпространил на площ около 45 декара, като горят паднала суха листна маса,

сухи треве и храсти. На местопроизшествието пристигат и служители на ДГС-Габрово, Боярка, Лъгът. Започват съвместни гасителните действия, които се извършват с водни пръскачки, лопати и гребла, поради

силно пресечената местност и невъзможност за използване на противопожарна техника. Около 11 ч. пожарът е локализиран в рамките на 50 декара, а около 17 ч. е ликвидиран и действията са прекратени. Служители на горското стопанство остават за наблюдение за евентуално ново възпламеняване.

На 15 ноември 2015 г. в 8,30 ч. в ОЦ на РДПБЗН-Габрово е получено съобщение за пожар в суха листна маса отново в местността Тодорчета. За произшествието заминават първоначално 4 служители от РСПБЗН-Габрово в местността Тодорчета заедно с 8 служители от ДГС-Габрово. Предприемат действия по разпознаване и оценка на обстановката. Установено е, че в резултат на силния вятър пожарът се е разрастнал значително и е достигнал размери на около 500 дка. Същият се е разпространил в северозападна и североизточна посока към м. Паничарка, м. Вrabци и местността Люляци. Началникът на РСПБЗН-Габрово гл. инсп. Пламен Генчев заедно с трима служители от свободния от дежурство състав заминава за местопроизшествието,

като подхождат към него от м. Връбците. Гл. инспектор Генчев се свързва с инж. Тони Тодорова – директор на ДГС-Габрово и с екипите на място, от които разбира, че фронта на пожара е около 3 км. Началникът на РСПБЗН и Директорката на ДГС

координират съвместно действията на екипите. Около 13,30 ч. на произшествието пристига началник сектор ПГ и СД при РДПБЗН-Габрово гл. инсп. Радослав Коев с един служител от РСПБЗН-Габрово. Същият се запознава с обстановката, устано-

вява развитието на пожара чрез наблюдение от насрещно на пожара възвишение в м. Люляци, осъществява връзка с екипите, извършва преразпределението им към най-интензивно горящите огнища и координира действията им. Към екипите за гасене се присъединяват и служители от ДГС Севлиево и ДГС Плачковци. Около 15 ч. в пожарогасителните действия се включват и 10 ловци, членуващи в местната ловно-рибарска дружинка „Гачевци“. Пожарът е локализиран около 16,45 ч. и ликвидиран в 17,30 ч.

През нощта срещу 16 ноември 2015 г. в района на община Габрово се появява силен вятър и по разпореждане на директора на РДПБЗН-Габрово комисар Георги Русинов, около 6,30 ч. в района на с. Вrabци е изпратен служител за наблюдение на местността.

Констатирано е, че пожарът се е възобновил отново и има три огнища на разпространение, като площта му се е увеличила значително, като е достигнала около 1100 дка. По разпореждане на Директора на РДПБЗН-Габрово се сформират екипи

от служители на дежурство, повикан свободен от дежурство състав и служители осъществяващи ДПК. Същият се свързва с директора на Северно централно държавно предприятие инж. Иван Недков за сформирани на допълнителни екипи от горските стопанства на територията на областта и уведомява Областния управител и кмета на община Габрово. В 9,30 ч. екипите на РДПБЗН-Габрово, ТП „ДГС-Габрово“ и екип от 5 доброволци от Доброволно формирование „Янтра“-Габрово се разпределят по целия фронт на разпространение на пожара и

започват незабавни гасителни действия чрез водни пръскачки и лопати. Комисар Русinov поема ръководството на място, насочва и координира действията на екипите от различните институции. Около 10 ч. пристигат допълнителни сили от СЦДП-Габрово, ДГС-Севлиево, ДГС-Плачковци, ДГС-Болярка, ДГС-Г. Оряховица, ДЛС-Лъгът. Същите са изпратени да подходят от м. Връбците. Около 14 ч. пожарът е локализиран и екипите заедно с действията за ликвидиране изграждат минерализовани ивици за предотвратяване на евентуално разпространение

на пожара. Пожарът окончателно е ликвидиран в 15,30 ч. на 16 ноември 2015 г., като същия се характеризира като низов с горяща листна и изсъхнала горска маса. Сложността му се определя от изключително силния вятър; пресечената местност, на места с наклони до 60°; лоши горски пътища и невъзможност за ползване на противопожарна техника.

При извършване на гасителните действия от 12 до 16 ноември 2015 г. са взели участие над 60 служители от държавните горски стопанства и ДЛС-Лъгът, 30 служители от РДПБЗН-Габрово, 10 ловци, членуващи в ловно-рибарска дружинка „Гачевци“ и екип от 5 доброволци от Доброволно формирование „Янтра“-Габрово.

Пожарът е обхванал площ от 1296 дка, от които 1237 дка широколистна гора, 54 дка иглолистна гора и 5 дка лесонепригодни площи. При пожара не са нанесени материални щети с изключение на тези от екологичен характер. Най-вероятната причина за възникването му е небрежност при боравене с открит огън.

Гл. инсп. инж. Радослав Коев

Огънят застраши град Смолян

На 12 ноември 2015 г., около 14.43 ч. е получено съобщение от ЕЕН – 112 за горски пожар в местност Кокора, землище на гр. Смолян. Местността е в непосредствена близост до жилищни сгради на гр. Смолян, с. Хасовица, бензиностанция, гаражи на строителна фирма и подстанцията на НЕК гр. Смо-

лян. Теренът е стръмен, без автомобилен достъп. Горският масив е 75% иглолистна борова гора и 25% широколистна растителност. В масива има голям брой паднали дървета вследствие на снеголома през месец март 2015 г. които допълнително усложняват обстановката. Падналите дървета

способствуват за върхово развитие на пожара и възпрепятстват предвиждането на участниците в пожарогасителните действия.

След получаване на сигнала, дежурната смяна при РСПБЗН-Смолян, 10 човека с 2 ППА се отправят към кв. Изгрев, къде-

то са най-близките жилищни сгради. От там те виждат огнището на пожара и посоката на развитие и се предислоцират в близост до бензиностанцията и към фронта на пожара. След като е уведомен, директорът на РДПБЗН-Смолян, комисар Симеон Цървуланов поема ръководството на действията. Оценявайки обстановката, той пренасочва силите и средствата към с. Хасовица, за да предпази къщите от приближаващият пожар. Основните усилия са насочени в предпазване на селото и атакуване на пожара по фронта на разпространение и защита на потенциално опасните обекти.

Междувременно са уведомени целият личен състав на РСРПБЗН-Смолян, ДГС-Смолян, кмета на общината, ръководството на

ОЦ към ГДПБЗН изпраща и два хеликоптера, като те успяват да направят по 3 хвърляния на вода преди да се стъмни, под ръководството на гл. инспектор Цветан Стоилков – началник сектор ОД към РДПБЗН-Смолян. Свиква се доброволното формиране към общината и съвместно със служители на

за предпазване на параклис, в близост до селото. Противопожарният автомобил на РСРПБЗН-Мадан е дислоциран в близост до подстанцията на НЕК за охрана. Извиканите допълнително 30 пожарникари от РСРПБЗН-Смолян, с още един ППА, също се извозват към мястото на пожара.

След ограничаване на пожара от север, част от силите и средствата се пренасочват от южната страна, където заедно с пристигналите на мястото войници от МО се започва гасене по южния фронт, като отново се разделят на две основни групи, по двата фланга на пожара. Гасенето продължава до около 22 часа. На мястото на пожара остават дежурни екипи на ДГС-Смолян. Към 23.30 ч. е получен сигнал от дежурните на пожара, че той се е възобновил и ДС отново отива на мястото на пожара, където дежури до следващият ден.

На 13 ноември в 6 часа, се събира щабът за гасене на пожара, състоящ се от комисар Цървуланов – директор на РДПБЗН-Смолян, г-н Мелемов – кмет на община Смолян, г-н Комитов –

101 алпийски батальон и ОДМ-ВР. Кметът на община Смолян, обявява извънредно положение.

Извикани са и по един противопожарен автомобил от РСРПБЗН-Мадан, Рудозем и Пампорово.

ДГС-Смолян се включват в пожарогасителните действия. Основните сили и средства се насочват по двата фронта на пожара от с. Хасовица, като основно се гаси с тупалки и пръскачки. Оформят се ивици

директор ДГС-Смолян и подп. Кацаров – командир на 101 алпийски батальон в гр. Смолян. Разпределят се силите и средствата и пожарът окончателно е изгасен. В окончателното изгасяване освен пожарникарите, вземат участие доброволците от формирането към община Смолян, служители на МО и

служители от ДГС-Смолян. Мястото на пожара остава под наблюдение още няколко дни. РУП-Смолян води разследване за причините за пожара, като засега те не са изяснени. Общата площ, засегната от пожара е 294 дка, като от тях в 75 дка огънят е бил върхов. Поради недостъпният терен

гасенето и ликвидирането на пожара се извършва с ръчни способности чрез окопаване, с гръбни пръскачки и чрез направа на просеки. В пожарогасенето участваха над 200 човека – пожарникари, доброволци, войници и горски служители.

РДПБЗН-Смолян

Благодарност

До г-жа Румяна Бъчварова
зам.-председател на Министерския съвет
и министър на вътрешните работи

Уважаема Госпожо министър,

Приемете моята най-сърдечна благодарност за оказаната ни своевременна помощ и за съдействието по овладяването и потушаването на възникналия на 12 ноември 2015 г. горски пожар в района на град Смолян.

Изразявам чрез Вас искрената си признателност и уважение към служителите на Министерството на вътрешните работи, участвали в акцията по ограничаване на бедствието и спасяване зеленото богатство на Родопска планина, за проявената от тях отзивчивост, бърза реакция и висок професионализъм.

С уважение,

Николай Мелемов
кмет на община Смолян

Масови проверки в дискотеки, барове и клубове

Контролните органи на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ започват масови проверки в дискотеки, барове, клубове и други заведения за развлечения с удължено работно време.

В резултат на възникналия на 30 октомври 2015 г. трагичен инцидент в нощен клуб „Колектив“ в гр. Букурещ, Румъния загинаха голям брой хора и пострадаха над 160 човека. Причините, довели до това събитие са свързани главно с нарушаване на правилата и нормите за пожарна безопасност по отношение на неправилно подбрани покрития за вътрешни повърхности (стени и тавани), условия за безопасна евакуация и не регламентирано използване на пиротехнически средства.

Съгласно действащите у нас правила и норми за безопасност при пожар в обектите не се допуска влагане на горими и синтетични трудногорими материали за облицоване на стени и тавани.

Не се разрешава поставяне на материали и оборудване, както и изграждане на други препятствия в коридорите, стълбищата и по другите пътища за евакуация в обектите, с които се намалява широчината на евакуационните пътища или се създават предпоставки за затрудняване на безопасната евакуация.

Забранено е използването на

пиротехнически изделия в закрити помещения, с изключение на фойерверки, при използването на които съществува много ниска степен на опасност и пренебрежимо ниско ниво на шум (в т.ч. бенгалски огън, гърмящи топчета и конфети).

В тази връзка и предвид широкия социален отзвук за осигуряване на сигурността и безопасността в заведенията за развлечения, органите за пожарна безопасност и защита на население започват извършването на извънредни проверки.

При проверките особено внимание ще бъде обръщано на:

- създадени условия за евакуация (в т.ч. осигуряване на необходимия брой изходи и свободното преминаване по пътищата за евакуация);
- съответствието на положените покрития за вътрешни повърхности в помещенията и по пътищата за евакуация, с изискванията на правилата и нормите за пожарна безопасност;
- наличието на организация за пожарна безопасност в обектите и изправност на по-

жарогасители, евакуационно осветление, системи за пожаро-известяване и други;

- персонала на обектите, във връзка със знанията и уменията им за адекватна реакция, при възникване на нежелано събитие;

- организацията при провеждане на мероприятия, с които временно се променя нивото на пожарната безопасност в обектите, включително при използване на пиротехнически изделия.

Продължават засилените проверки по линия на държавния противопожарен контрол в навечерието на предстоящите декемврийски празници. За трета поредна седмица служителите на ГД „Пожарна безопасност и защита на насе-

лението“ провериха обекти, в които се очаква да има събития и струпване на хора.

В рамките на кампанията през последните седем дни са били инспектирани 450 обекта, от които 373 заведения за развлечение (клубове, дискотеки, барове, ресторанти) и 77 места за настаняване (хотели, почивни станции). В 126 от тях са били констатирани нарушения на изискванията за пожарна безопасност и са връчени съответните писмени разпореждания. Съставени са и 20 акта за установяване на административни нарушения. Сред най-честите пропуски, допуснати от управителите на съответните обекти са липса на организация по пожарна безопасност и план за евакуация, неправилно разположение, недостатъчен брой и

неизвършено техническо обслужване на средствата за първоначално гасене, поставени горими материали по пътища за евакуация, липса на монтирани брави тип „антипаник“, неправилни евакуационните осветителни тела, липса или непочистени мазниноуловители на вентилацията над кухненските уреди и др.

В два обекта на територията на градовете София и Казанлък е констатирано, че се използва газ пропан-бутан в помещение, разположено под нивото на околния терен, в нарушение на чл. 32, т. 2 от Наредба 81213-647/01.10.2014 г. За установените нарушения са започнати производства по налагане на принудителни административни мерки по чл. 255 от ЗМВР.

Разработка

Доболнична травма-система

(Продължение от бр.10)

VI. Полева сортировъчна схема и критерии за тежка травма

Цел на сортирането е да се осигури транспорт на пациентите с тежки травми до най-подходящото болнично заведение. Доболничният екип разпознава бързо тези пациенти чрез схематично представена процедура (полева сортировъчна схема). Полевата сортировъчна схема е въведена от Комисията по травма на Американското дружество на хирурзите и публикувана в неин официален документ „Resources for optimal care of the injured patient, 1999“. В нея се използват сортировъчни критерии (trauma alert criteria), които определят съдържанието на термина „травма-пациент“, т.е. пациент с тежка или критична травма с $ISS > 15$. Всеки такъв пациент трябва да бъде транспортиран до най-високо ниво травма-център в рамките на 30 минути, с наземен или въздушен транспорт. В документите на диспечерския център са изброени травма центровете, в които се транспортират възрастни пациенти и деца с подаден за тях „травма-сигнал“.

Полевата сортировъчна схема има четири стъпки (нива):

Първа стъпка – данните за *физиологичния статус* се измерват чрез скалата за кома Глазгоу, артериалното налягане и дихателната честота (виталните белези). Тяхното влошаване е свързано с ве-

роятна смъртност над 10% и изисква транспорт към травма-център. Тези данни могат да послужат при оформянето на точковата оценка при приемането и за процеса на подобряване качеството на лечение. За доболничен триаж се използват различни физиологични оценъчни скали. Тези скали се смятат за най-лесно изпълними и включени в триажните правила, дават сигурна база за полева сортировка според физиологичните отклонения.

А. Физиологични критерии	
<p>а) липса на реакция при гласови команди</p> <p>б) нестабилно систолно артериално налягане за възрастни < 90 mm Hg, за деца (< 13 години): новородени < 60 mm Hg деца до 2 г. < 65 mm Hg, деца 2-5 г. < 70 mm Hg, деца 6-12 г. < 80 mm Hg,</p> <p>в) пулс за възрастни > 120, липсващ пулс на a. radialis при наличен пулс на a. carotis</p>	<p>г) респираторен дистрес за възрастни – дих. честота < 10 или > 30 / мин. за деца до 3 г. дих. честота < 20 или > 50 / мин. за деца 3-13 г. дих. честота < 16 или > 40 / мин. за всички възрасти – необходимост от интубация</p> <p>д) Glasgow Coma Scale < 14,</p> <p>е) Revised Trauma Score за възрастни < 11 (за деца < 9)</p> <p>ж) детски диагностичен триъгълник (ако участват повече от две страни) [Peters]</p> <p style="text-align: center;">ОБЩО СЪСТОЯНИЕ</p> <p style="text-align: center;">Външен вид Дишане</p> <p style="text-align: center;">Кръвоснабдяване на кожата</p>

Втора стъпка – Пациент с нормални витални показатели в зоната на инцидента може да има тежка или животозастрашаваща травма. Това са 11-те анатомични травма-критерии на Калифорнийските спешни медицински служби.

Б. Анатомични критерии	
<p>1. Проникваща травма на главата, шията, тялото, слабините и крайниците проксимално от коляното и лакътя.</p> <p>2. Изолирана травма на окото.</p> <p>3. Гръден капак.</p> <p>4. Две или повече проксимални счупвания на дълги кости или тежка открита фрактура.</p> <p>5. Нестабилна таз или съмнение за тазова фрактура.</p> <p>6. Открита или закрыта импресионна фрактура на черепа.</p> <p>7. Поява на травматична парализа или други признаци на увреда на гръбначния мозък.</p> <p>8. Видима конквасация на крайник.</p> <p>9. Ампутация проксимално от глезена или китката.</p> <p>10. Балониран корем с ригидни стени и клинични белези на шок, коремна мускулен дефанс или белег от предпазен колан („seat belt sign“).</p>	<p>11. Тежки изгаряния:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Над 15% от телесната повърхност (II – III степен). - На лицето, дихателните пътища, ръцете, стъпалата, гениталиите или големите стави. - Частично изгаряне на кожата (II – III степен). - Трета степен изгаряния, независимо от възрастовата група. - Химически изгаряния. - Инхалационна увреда на дихателните пътища. - Термична травма при пациенти с предхождани заболявания, които могат да усложнят лечението, да удължат възстановяването или да повишат смъртността. - Всички пациенти с изгаряния и друга придружаваща травма (например фрактури), при които термичната травма повишава риска от усложнения и смъртност. - Деца с изгаряния, попаднали в болници без квалифициран персонал или оборудване за лечение на деца. - Термична травма при пациенти, които се нуждаят от специфична интервенция (социална, емоционална) или продължителна рехабилитация.

Трета стъпка – Търсят се следи от действие на значителни сили върху тялото.

Наличието на увреди по автомобила би помогнало за отчитане на промените в скоростта. Хлътването на стените на купето, от която и да било посока дава информация за вероятна тежка травма.

<i>В. Критерии за високоенергиен инцидент</i>
Изхвърляне на пострадалия от автомобила. Смърт на пътник в същия пътнотранспортен инцидент. Време за изваждане от автомобила > 20 мин. Падане от над 6 м. за възрастни и над 3 м. за деца. Преобръщане на автомобила (за пътници без колан). Високоскоростен пътнотранспортен инцидент: Със скорост > 65 км/ч за възрастни и >30 км/ч за деца. С начална скорост > 60 км/ч. Значителна деформация на автомобила (> 40 см). Деформация на купето навътре > 30 см. Изкривен волан (важи за водача на пострадалото МПС). Сблъсък на автомобил с пешеходец или велосипед (> 8 км/ч). Катастрофа с мотоциклет (АТВ) при скорост > 30км/ч или с изхвърляне на водача. Високо енергийна закрыта травма на главата, шията, тялото, слабните. Причинена от голямо животно закрыта травма на главата, шията или тялото.

Четвърта стъпка – Имат се предвид някои други утежняващи прогнозата фактори:

<i>Г. Високорискови (коморбидни) критерии</i>
Възраст < 5 или > 55 години. Придружаващи сърдечни и белодробни заболявания. Инсулинозависим диабет, цироза или болестно затлъстяване. Напреднала бременност. Пациенти с имуносупресия. Пациенти с кръвни заболявания или на антикоагулатно лечение.

VII. Най-чести грешки и капани

Грешки

Слаб медицински контрол.

Неправилно лечение при слаба подготовка на персонала.

Неспособност за навременно разпознаване и некоректна езофагеална интубация.

Продължителни опити за ресусцитация на мястото на инцидент и забавяне на евакуацията към подходяща болница.

Липса на задължителни писмени протоколи.

Задълбочаване на спиналната травма от неправилно поставен backboard.

Неправилно поставяне на турникет.

Недобро планиране при спасителни операции в отдалечени и труднодостъпни райони.

Капани

Приближаване до пострадал преди да сте извършили оценка на мястото на инцидента.

Глупавото бързане може да отстрани спасителя и да го добави към пациентите.

Опит да се направи колкото може повече на мястото на инцидента: Критичните пациенти евентуално могат да бъдат стабилизирани в операционната зала. Тяхното оцеляване зависи от това колко бързо можете да ги закарате там. Повечето от интервенциите трябва да бъдат направени в линейката по време на транспортирането.

VIII. Резюме

1. ЦСМП трябва да работи в тясна връзка с болничното спешно отделение.
2. Въздушният медицински транспорт спасява проблемни пациенти, но с риск и за екипа (оскъпяване).
3. Добрите комуникации са гаранция за успешна система.
4. Основна цел на системата е навременното явяване на оборудван екип в зоната на инцидента, което е невъзможно при неправилно разпределение на ресурсите.
5. Адекватният процес на обучение и тренировки на персонала осигурява добро лечение в зоната.
6. Системата е толкова добра, колкото е добър мед. контрол.
7. Шийната яка е полезна дори при пациенти в съзнание, които изчакват за окончателна диагноза.
8. За съкращаване престоя в мястото на инцидента са необходими качествен мед. контрол и адекватни протоколи.
9. Голяма грешка е транспортирането на пациенти с липсващо дишане и непроходими въздухоносни пътища.
10. Осигуряването и поддържането на адекватна вентилация е най-важният лечебен метод при травма-пациентите.
11. В градски условия транспортирането на травмирани пациенти не трябва да се забавя от многобройни опити за осигуряване на венозен път.

Литература:

1. Adler J.: Mass Casualty Management in Earthquakes and Air Crashes.
2. American College of Emergency Physicians: BTLs for Paramedics and Other Advanced Providers. New Jersey. Prentice Hall Inc, 2000.
3. Green WG: Mass casualty incident management: The Virginia model. The 2000 National Disaster Medical Symposium Conference, 2 May 2000, Las Vegas, Nevada.
4. Model Trauma Care System Plan, 1992, Rockville
Wilson R.F, A.J.Walt. Management of trauma. Pitfalls and practice. Second edition. Williams and Wilkins, Baltimor.
5. Mor M, Waisman Y: Triage principles in multiple casualty situations involving children – The Israeli experience, 2002. www.pemdatabase.org
6. Liberman M, Mulder DS, Lavoie A, Sampalis JS: Implementation of a trauma care system: Evolution through evaluation. J Trauma 2004.
7. Законодателство относно SMURD – Румъния. 2015. <http://www.smurd.ro/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=26&Itemid=56/>;

Гл. инсп. д-р А. Ангелов
ИА „Медицински одит“ при МЗ
Под редакцията на гл. инсп. Кристиян Койчев,
Академия на МВР

Национална благотворителна кампания за подпомагане на децата на загиналите и пострадалите при изпълнение на служебните задължения служители от системата на МВР

Средствата се набират целогодишно чрез изпращане на sms на номер 1866 за абонатите на всички мобилни оператори или чрез гласово обаждане на 090051866 за абонатите на Vivacom. Цената на краткото съобщение е 1 лв. (без ДДС), а на гласовото обаждане – 0.99 лв. (без ДДС). Средства могат да се преведат и по транзитна банкова сметка с IBAN: BG71 BNBG 9661 3000 1462 01, BIC: BNBG BGSD, Българска Народна Банка, Централно управление. Натрупаните суми се разпределят между семействата на пострадали и загинали по време на изпълнение на служебните задължения служители от системата на МВР.

Успоредно с Националната благотворителна кампания за подпомагане на децата на загиналите и пострадалите при изпълнение на служебните задължения служители от системата на МВР, директорът на ГДПБЗН-МВР главен комисар Николай Николов се обърна със следното писмо до ръководителите на самостоятелните структурни звена в ГДПБЗН-МВР:

Уважаеми колеги,

Коледа и Нова година са светли празници за всички нас, но те са очаквани с особено нетърпение от децата на загинали, инвалидизирани и изпаднали в тежко материално положение поради болест или злополука и смърт на член на семейството наши колеги от ГДПБЗН-МВР.

С чувство на професионална солидарност и благородство ние можем да помогнем на тези деца и да облекчим тяхната съдба вследствие загубата на бащина подкрепа. Нека сбъднем някои техни мечти и направим житейските им крачки по-уверени.

Призовавам Ви да засвидетелствате колегиалната си съпричастност и с доброволните си дарения да продължим добрата професионална традиция.

Дарените средства да бъдат преведени по банков път да 10 декември 2015 г. По сметката на ГДПБЗН-МВР:

**БНБ-ЦУ, ул.Ал.Батенберг" №1
IBAN: BG 48 BNBG 9661 3100 1573 01
BIC: BN BG BG SD
ГДПБЗН-МВР**

На платежните нареждания като основание изрично да бъде записано „Дарение деца“

**Те дадоха живота си за по-добра България,
но част от тях оставиха семействата си**

**Нека сега помогнем на децата им
за по-добро бъдеще**

**Национална
благотворителна
кампания за
подпомагане на
децата на загиналите
и пострадалите
при изпълнение на
служебните задължения
служители от системата
на МВР**

Под патронажа на министъра на вътрешните работи

За абонатите на всички мобилни оператори
изпратете sms на 1866
цена: 1 лв. (без ДДС)

За абонатите на Vivacom
обадете се на 090051866
цена: 0.99 лв. (без ДДС)